

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	FYZIKA
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Časový rozsah výučby podľa i-ŠVP + i-ŠkVP	1 + 0 hodina týždenne / 33 hodín ročne
Ročníky	Siedmy
Škola	Základná škola, Školská 840, 930 37 Lehnice
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Vzdelávacie štandardy predmetu podľa i-ŠVP

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/fyzika_nsv_2014-12-03.pdf

Charakteristika a ciele vyučovacieho predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou.

V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami. Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá mu schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal byť schopný pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

Časová dotácia a organizácia vyučovania

V ŠVP je povinný (minimálny) obsah predmetu fyzika na 2. stupni základnej školy (ISCED 2) rozvrhnutý spolu na 150 vyučovacích hodín (spolu 5 hodinová týždenná časová dotácia x 30 hodín).

V našom ŠkVP sa v 7. ročníku vyučuje predmet Fyzika s časovou dotáciou 1 hodina týždenne, teda 33 hodín ročne.

Zručnosti a schopnosti

Intelektuálna oblasť

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov,
- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých, dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu,
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť

- uvedomiť si poslanie prírodných vied ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia,
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať, byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto v spoločnosti.

Prierezové témy

Do obsahu vyučovacieho predmetu sú integrované prierezové témy **Ochrana človeka a zdravia, Environmentálna výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti.**

Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním fyziky

- Kompetencie (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa.
- Kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne.
- Kompetencie pracovné.
- Kompetencie vyplývajúce z čitateľskej gramotnosti
- Kompetencie vyplývajúce z finančnej gramotnosti
- Kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií.
- Kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy, uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky.
- Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti).
- Kompetencie (spôsobilosti) občianske.
- Kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti.

Podrobne sú kompetencie rozobrané v následnej tabuľke na str. 4-5.

Tematické okruhy predmetu Fyzika pre všetky ročníky

1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies.
2. Správanie sa telies v kvapalinách a plynch.
3. Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok.
4. Teplo.
5. Svetlo.
6. Sila a pohyb. Práca. Energia.
7. Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod.

Učebné osnovy pre 7.ročník**(33 hodín)****I. Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok****15 hodín**

1. Teplota
  - a. Teplotná rozťažnosť
  - b. Meranie teploty, druhy teplomerov
  - c. Modelovanie zostrojenia Celziovho teplomera. Kalibrácia teplomera.
  - d. Zostrojenie grafu závislosti teploty od času z nameraných hodnôt
2. Skúmanie premien skupenstva látok
  - a. Skúmanie premeny skupenstva: pevnej látky na kvapalinu (topenie a tuhnutie)
  - b. Teplota topenia
  - c. Skúmanie premeny skupenstva: kvapaliny na plyn (vyparovanie, var)
  - d. Teplota varu
  - e. Skúmanie premeny skupenstva: vodnej pary na vodu (kondenzácia)
  - f. Zisťovanie teploty rosného bodu
  - g. Modelovanie dažďa
  - h. Kyslé dažde.

II. Teplo**14 hodín**

1. Teplo
  - a. Odovzdávanie a prijímanie tepla telesom.
  - b. Vedenie tepla.
  - c. Zostrojenie kalorimetra z jednoduchých pomôcok.
  - d. Odhad a meranie výslednej teploty pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou.
  - e. Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode.
  - f. Zavedenie označenia Δt pre rozdiel dvoch teplôt.
  - g. Hmotnostná tepelná kapacita .
  - h. Vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ pre výpočet tepla. Jednotka tepla 1 J.
  - i. Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania.
  - j. Spaľovacie motory a ich vplyv na životné prostredie.

Fyzika 7. ročník			
Časová dotácia : 1h / týždeň / i-ŠVP – 1h , i-ŠkVP – 0 h / , 33 h / rok			
1. Teplota . Skúmanie premien skupenstva látok – 15 h			
Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard	Prierezové témy
Poznávacia / kognitívna trénovať modelovanie ako myšlienkový proces, analyzovať záznamy z meraní a ich grafický priebeh Komunikačná zaznamenať pozorovania a merania do tabuľky, spracovať namerané hodnoty formou grafu, podieľať sa na práci v tíme pri tvorbe projektu, Intrapersonálna ohodnotiť vlastnú prácu a prácu iných Poznávacia / kognitívna aplikovať poznatky o skupenstve látok v bežnom živote a v technických zariadeniach, tvorivo využiť vedomosti pri tvorbe prezentácií , Komunikačná podieľať sa na práci v tíme Intrapersonálna kooperovať, akceptovať skupinové rozhodnutia, vytvárať si vlastný hodnotový systém s ohľadom na životné prostredie Intrapersonálna ohodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých – sebaregulácia, Interpersonálna kooperovať vo dvojici prípadne skupine Intrapersonálna hodnotový systém – príroda Komunikačná verbálne, písomné vyjadrovanie sa, získať nové informácie Poznávacia / kognitívna rozvíjať úroveň formálnych operácií	1.1. Teplota a čas Teplota. Meranie teploty. Teplomér. Druhy teplomerov. Pravidlá merania teploty, zápis nameranej hodnoty. Modelovanie zostrojenia Celsiovoho teplomera. Čas . Meranie času. Jednotky času .Premena jednotiek času. Projekt – Historické meradlá času Zmena teploty v priebehu času – grafické znázornenie. Aktivita č.1 Projekt – Domáce pozorovanie 1.2.Premena kvapaliny na plyn Skupenstva látok . Vyparovanie Priebeh vyparovania. Faktory ovplyvňujúce rýchlosť vyparovania. Vyparovanie v prírode. Var - Rozdiel medzi vyparovaním a varom. Teplota varu. Prchavé kvapaliny. Závislosť teploty varu kvapaliny od vonkajšieho tlaku. Var v tlakovom hrnci 1.3.Premena plynu na kvapalinu Kondenzácia ako zmena skupenstva. Kondenzácia v prírode / hmla , rosa / . Teplota rosného bodu. Modelovanie dažďa. Kyslé dažde, ich škodlivosť. Sublimácia a desublimácia. 1.4. Topenie a tuhnutie Proces topenia a tuhnutia. Teplota topenia a tuhnutia Amorfne a kryštalické látky. Topenie a tuhnutie rôznych látok. Porovnanie teploty topenia a tuhnutia konkrétnej látky . Zostrojenie grafu z nameraných hodnôt. Projekt – Meteorologická stanica Motivačné úlohy : Fyzika v kuchyni	Žiak vie : znázorniť reálny teplomer modelom, analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiary grafu, pozná rôzne druhy teplomerov, premenu jednotiek času, vypracovať záznam z meteorologických pozorovaní, navrhnuť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje aj formou grafov, dokáže využiť IKT pri vzdelávaní, použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad - experiment vie vysvetliť priebeh vyparovania, pozná vonkajšie podmienky ovplyvňujúce rýchlosť vyparovania, vie opísať vyparovanie v prírode, pozná rozdiel medzi vyparovaním a varom , vie opísať priebeh a podmienky varu, vie vysvetliť závislosť teploty varu od vonkajšieho tlaku, pozná prchavé látky, súbor pojmov a poznatkov, vie opísať proces kondenzácie, vie opísať kolobeh vody v prírode, vie modelovať vznik dažďa, rozumie vzniku a škodlivosti kyslých dažďov, vie vysvetliť proces sublimácie a de sublimácie , vie vysvetliť proces topenia a tuhnutia, vie opísať topenie a tuhnutie rôznych látok, vie zostrojiť graf z nameraných hodnôt, súbor pojmov a poznatkov	OSR deliť si úlohy, niešť zodpovednosť ENV spotreba energie rozvíjať schopnosť pracovať v skupine organizácia práce DOV pozorovať svoje okolie, vyhodnotenie situácie z hľadiska bezpečnosti TBZ Využitie IKT, prezentácia vlastnej práce ENV-vzťah k prostrediu OZO deliť si úlohy niešť zodpovednosť TBZ využívať IKT prezentácia vlastnej práce ENV- ochrana životného prostredia OZO dodržanie zásad bezpečnosti počas práce Biológia Chémia OSR- osvojovať si študijné zručnosti TBZ využitie IKT- vedieť používať informácie a pracovať s nimi CIG Schopnosť čítať s porozumením, analyzovať a syntetizovať text a informácie Chémia ENV- chápať súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami Matematika TBZ- spolupráca v skupine OSR- uvedomovať si hodnotu spolupráce Osvojenie si študijných zručností CIG Schopnosť čítať s porozumením, analyzovať a syntetizovať text a informácie

2. Teplota – 14 h			
Poznávacia modelovanie ako myšlienkový proces, analyzovať záznamy z meraní, rozvíjanie úrovne formálnych operácií, aplikácia poznatkov do technickej podoby Komunikačná prezentovať výsledky pozorovania a merania, získanie odborných informácií, Interpersonálna podieľať sa na práci v tíme Komunikačná zaznamenať výsledky pozorovania a merania do tabuľky, prezentovať výsledky merania, tvorba nových informácií z meraní, vyhľadávanie informácií z technických tabuliek, Interpersonálna práca v skupine, kooperácia, Intrapersonálna vytvorenie vlastného hodnotového systému s ohľadom na životné prostredie Interpersonálna kooperovať, akceptovať skupinové rozhodnutia, Komunikačná prezentácia výsledkov pozorovania, tvorba nových informácií.	2.1. Teplota a teplota Rozdiel medzi teplotou a teplom . Spôsoby šírenia tepla . 2.2. Vedenie tepla Tepelné vodiče Tepelné izolanty. Kalorimeter. Prúdenie tepla a tepelnej žiaroviny . Projekt – Jednoduchý kalorimeter. Odovzdávanie a prijímanie tepla. telesom. Tepelná výmena Tepelná rovnováha . Odhad a meranie výslednej teploty pri výmene tepla horúcou a studenou vodou. Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi vode . 2.3. Teplota. Meranie tepla Látka a teplo Jednotky tepla . Hmotnostná tepelná kapacita a jej jednotky. Zavedenie označenia rozdielu dvoch teplôt. Určenie tepla odovzdaného alebo prijatého telesom. Určenie mernej tepelnej kapacity kovu. Vzťah na $Q = m \cdot c \cdot \Delta t$ pre výpočet tepla. Výpočet tepla . Aktivita č. 2 Aktivita č. 3 2.4. Teplota a premeny skupenstva látok 2.5. Teplota ako energia Energetická hodnota potravín . Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania . Aktivita 4 Tepelný motor, parný motor Tepelné spaľovacie motory Vplyv spaľovacích motorov na životné prostredie . Aktivita č.5 Motivačné úlohy : Fyzika v živej prírode	rozlíšiť pojmy teplota a teplota, pozná spôsoby šírenia tepla, vysvetliť rozdiel medzi tepelným vodičom a tepelným izolantom, formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok vodivosť tepla, dodržať podmienky platného experimentu, odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou , odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcim kovom a studenou vodou, súbor pojmov pozná jednotky tepla a hmotnostnej tepelnej kapacity, pracovať s tabuľkami MFCHT, riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla, opísať technologické postupy, napr. spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním, získať informácie o energetickej hodnote potravín, vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov, posúdiť negatívne vplyvy na životné prostredie a spôsoby ich eliminácie súbor pojmov, použiť osvojené poznatky a správnu terminológiu pri zhromažďovaní poznatkov, samostatne alebo v tíme vytvára motivačné úlohy	ENV-starostlivosť o životné prostredie OZO Dodržanie zásad bezpečnosti v triede , používanie ochranných pomôcok, Chémia TBZ využitie IKT pri získavaní a spracúvaní informácií , verbálne a písomné vyjadrenie sa ENV-zodpovednosť k ochrane prírody OSR – aplikácia poznatkov OZO –Chémia Matematika Biológia OZO- integrácia postojov , schopnosti a vedomosti žiakov na ochranu života a zdravia OSR- rozvíjať sociálne spôsobilosti Biológia DOV- pozorovať svoje okolie FIG NŠFG- II T, č. k. 4 - Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority III T, č. k.3 – Peňažný príjem domácnosti OSR – aplikácia poznatkov TBZ verbálne a písomné vyjadrovanie ENV- zodpovednosť ku vzťahu k biosfére Podnecovať aktivitu, tvorivosť, ohľaduplnosť vo vzťahu k prírode CIG Schopnosť čítať s porozumením, analyzovať a syntetizovať text a informácie

Projekty

námety : Domáce pozorovanie , Meteorologická stanica , Zostrojenie jednoduchého kalorimetra, Historické meradlá času (ďalšie projekty podľa dobrovoľnosti a aktivity žiakov)

Aktivity (4 – 5 h)

námety :

Aktivita č. 1	Meranie zmien teploty vody v priebehu času	Október	1h
Aktivita č.2	Určenie tepla odovzdaného alebo prijatého telesom	Apríl	1h
Aktivita č.3	Určenie hmotnostnej kapacity kovu	Apríl	1h
Aktivita č.4	Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania	Máj	1h
Aktivita č.5	Termoska a jej izolačné vlastnosti	Jún	1h

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD podľa i-ŠVP

Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: + opísať pozorované javy pri skúmaní premien skupenstva látok, + navrhnúť k meraniam tabuľku, + zaznamenať časový priebeh teploty pri premenách skupenstva látok do tabuľky a grafu, analyzovať záznamy z meraní, + objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce vyparovanie (počiatočná teplota, veľkosť voľného povrchu kvapaliny, prúdenie vzduchu), + objaviť z výsledkov experimentu rozdiel medzi vyparovaním a varom, charakteristiky varu, + modelovať experimentom zostrojenie teplomera, vznik dažďa, + vyhľadať hodnoty teploty varu, teploty topenia (tuhnutia) látok v tabuľkách, + zrealizovať a vyhodnotiť meteorologické pozorovania a merania, + prezentovať výsledky aktivít pred spolužiakmi	meranie teploty, modelovanie zostrojenia Celsiovho teplomera, kalibrácia teplomera teplota, značka t, jednotka teploty oC meranie času, meranie teploty v priebehu času, graf závislosti teploty od času, využitie PC pri zostrojení grafov čas, značka t, jednotky času s, min, h premena kvapaliny na plyn, vyparovanie, podmienky vyparovania, vlhkomer var, teplota varu, graf závislosti teploty od času pri vare vody, tlak vzduchu a teplota varu premena vodnej pary na vodu, kondenzácia, teplota rosného bodu destilácia, modelovanie dažďa premena tuhej látky na kvapalnú, kvapalnej látky na tuhú, topenie tuhnutie, teplota topenia a tuhnutia pre kryštalické a amorfné látky, graf závislosti teploty od času pri topení a tuhnutí meteorologické pozorovania

Teplota

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: + opísať historický prístup k chápaniu pojmu teplo, + overiť experimentom fyzikálnu vlastnosť látok – tepelná vodivosť, + opísať šírenie tepla vedením, prúdením, žiarením, + opísať využitie tepelných vodičov a tepelných izolantov v praxi, + dodržať podmienky experimentu, + odhadnúť výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou, + overiť experimentom odovzdávanie tepla kovmi vode, + objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce veľkosť prijatého a odovzdaného tepla, + vyhľadať hodnoty hmotnostnej tepelnej kapacity látok v tabuľkách, + riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla, + overiť postup stanovenia energetickej hodnoty potravín (napríklad spaľovaním), + získať informácie o energetickej hodnote potravín, + posúdiť negatívne vplyvy spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby eliminácie týchto vplyvov.	historické aspekty chápania pojmu teplo, staršia jednotka tepla cal teplo a pohyb častíc látky, teplota šírenie tepla vedením, prúdením a žiarením tepelné vodiče a tepelné izolanty odovzdávanie a prijímanie tepla telesom, kalorimeter výsledná teplota pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou výsledná teplota pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode, rozdiel dvoch teplôt (Δt) tepelná rovnováha hmotnostná tepelná kapacita, značka c, jednotka J/kg°C teplo, značka Q, jednotka tepla J, vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ teplo a premeny skupenstva energetická hodnota potravín

UČEBNÉ ZDROJE:

Lapitková V. – Koubek V. – Matašovská M. – Morková L. : **Fyzika pre 7. ročník** základných škôl a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom , Pedagogické vydavateľstvo Didaktis , s.r.o. , 2010
-**Pracovný zošit z fyziky pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom** ,MAPA Slovakia , s.r.o. 2010

- odborné časopisy , DVD , CD , encyklopédie , IKT technika , internet – www.zborovna.sk
-pomôcky a zariadenia fyzikálnej učebne a kabinetu
-školská knižnica

HODNOTENIE PREDMETU:

Predmet je klasifikovaný známku. Hodnotenie žiakov podľa platného klasifikačného poriadku na základe ústnych odpovedí, známok z kontrolných prác, známok z pracovných aktivít a na základe pracovnej aktivity žiakov na hodinách.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa budú uplatňovať nasledovné formy:

1. Verbálna forma

- Zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom
- Pri prezentovaní vedomostí sa budú uprednostňovať žiaci na základe dobrovoľnosti

2. Písomná forma

- Kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém
- Kritériá hodnotenia:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chváľitebný
74% - 50%	dobry
49% - 30%	dostatočný
29% - 0%	nedostatočný

3. Praktické aktivity

- Hodnotenie praktických zručností
- Hodnotenie správnosti nákresov a schém
- Samostatnosť a správnosť tvorby nákresov

PRACOVNÉ AKTIVITY:

Z pracovnej aktivity žiaci vypracujú krátku správu, ktorá obsahuje:

1. Názov úlohy

2. Postup - stručný opis postupu riešenia úlohy

3. Zistenia - stručný opis zistení /tabuľka a pod./

4. Záver - stručné zhrnutie poznatkov

TVORBA PROJEKTU:

Cieľom je podpora samostatnej /skupinovej/ tvorivej činnosti, aplikácia teoretických vedomostí a komunikatívnych zručností. Žiaci môžu riešiť projekt samostatne alebo v skupinách /2 – 3 žiaci/.Projekt tvorí plagát /poster/,ktorý žiaci písomne a graficky spracujú na základe vlastného pozorovania a inštrukcii učiteľa.

OBSAH PROJEKTU:

1. Názov projektu, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda

2. Cieľ - čo sa má riešením zistiť, dosiahnuť

3. Úlohy - potrebné na dosiahnutie cieľa

4. Metódy - postupy na splnenie úloh

5. Výsledky - súbor jednoduchých textov, tabuľka, graf a pod.

6. Záver - zhrnutie výsledkov a možnosti ich využitia.

Prezentácia projektov:

Formou prehliadky projektov umiestnených v triede. Účelom je, aby žiaci preukázali poznatky a komunikatívne schopnosti vo verbálnej, písomnej a grafickej forme.

Projekt sa prezentuje slovným komentovaním obsahu posteru v stanovenom časovom limite. Žiaci stručne a vecne charakterizujú projekt z hľadiska cieľa, úloh, metód, postupov, výsledkov a záverov. Najlepšie postery môže škola prezentovať aj navonok /v chodbových priestoroch školy/ ako propagácia praktickej tvorivej činnosti žiakov.